

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/437/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5111206044
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2013:5111206044.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a sudcov JUDr. Oľgy Belkovej a Mgr. Miroslava Šeptáka v právnej veci navrhovateľky: Ing. J. T., rod. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom M., ul. N. č. XX, zastúpená splnomocnenou zástupkyňou JUDr. Zdenkou Hulmanovou, advokátkou so sídlom M., X. O. č. X, proti odporcovi: Ing. X. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom M., ul. N. č. XX, o určenie manželského výživného, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Žilina zo dňa 17. septembra 2012 č. k. 17C/50/2011-109, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým návrh navrhovateľky na určenie manželského výživného za obdobie od 01. 03. 2011 do 16. 05. 2012 zamietol **m e n í t a k**, že odporca je **p o v i n n ý** platiť navrhovateľke manželské výživné v sume 80 eur mesačne za čas od 01. 03. 2011 do 16. 05. 2012.

Pokiaľ sa navrhovateľka domáhala určenia manželského výživného aj v sume 20 eur mesačne za čas od 01. 03. 2011 do 16. 05. 2012, návrh v tejto časti **z a m i e t a**.

Zameškané výživné za čas od 01. 03. 2011 do 16. 05. 2012 v sume 1.160 eur **j e**

p o v i n n ý odporca zaplatiť navrhovateľke do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

Odporca **j e p o v i n n ý** nahradiť navrhovateľke trovy konania v sume 175,97 eur k rukám JUDr. Zdenky Hulmanovej, advokátky so sídlom M., X. O. č. X, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Odporca **j e p o v i n n ý** nahradiť štátu, a to na účet Okresného súdu Žilina súdny poplatok z návrhu na začatie konania v sume 69,60 eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Žilina rozsudkom zo dňa 17. 09. 2012 č. k. 17C/50/2011-109 návrh navrhovateľky na určenie manželského výživného za obdobie od 01. 03. 2011 do 16. 05. 2012 zamietol. Odporcovi súd náhradu trov konania nepriznal.

Súd vychádzajúc zo zákonných hľadísk z citovaných ust. § 71 ods. 1, § 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákona o rodine“) a podľa zisteného skutkového stavu jestvujúceho v rozhodnom čase vyhlásenia rozsudku (§ 153 ods. 1, § 154 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len „O. s. p.“) dospel k záveru, že pri posudzovaní rozhodného obdobia od podania návrhu 01. 03. 2011 do 16. 05. 2012, kedy bolo manželstvo účastníkov právoplatne rozvedené, nie sú splnené zákonné podmienky pre určenie manželského výživného podľa návrhu navrhovateľky.

Konštatoval, že medzi účastníkmi konania nie je rodinnoprávny vzťah založený manželstvom, ich manželstvo rozvodom zaniklo a už počas trvania manželstva účastníci konania dlhšiu dobu (od novembra 2010) v spoločnej domácnosti nežili. V prvom rade považoval súd za potrebné poukázať na to, že podľa § 19 Zákona o rodine, o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť, a preto počas prehodnocovaného obdobia súd v danom prípade prihliadal na ich osobnú starostlivosť o domácnosť, keďže ako rodina spolu nežili a každý z nich sa samostatne staral o jedno maloleté dieťa pochádzajúce z manželstva. Ako manželia sa neriadili vo vzájomnom správaní pravidlami, ktoré vyplývajú z ust. § 18 Zákona o rodine (sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie). Dôvod neplnenia ich vzájomnej vyživovacej povinnosti vyplýval z rozvratu ich vzťahov, keď ich manželstvo si dlhšiu dobu neplnilo svoj účel a ich manželstvo prestalo plniť svoje funkcie a v ekonomickej sfére každý z nich začal finančne hospodáriť samostatne. Navrhovateľka vykonávala starostlivosť o domácnosť a osobnú starostlivosť o maloletú dcéru, s ktorou žije v jednej domácnosti a z toho dôvodu podľa jej tvrdení nie je schopná dosiahnuť príjmové pomery vyššie; odporca prispieva na výživu dcéry sumou 200 eur mesačne. Na druhej strane však odporca zabezpečuje starostlivosť o maloletého syna ako i o domácnosť, ktorú spolu tvoria a na výživu a jeho odôvodnené potreby odporcu je syn odkázaný, keďže navrhovateľka prispieva sumou 30 eur mesačne. Nakoľko návrh zo strany navrhovateľky bol odôvodňovaný v súvislosti s osobnou starostlivosťou o maloletú, bolo zo skutkových zistení zrejmé, že na základe posúdenia zdravotného stavu maloletej miera funkčnej poruchy bola stanovená na 50 % ako forma kompenzácie jej bol navrhnutý peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečovaním prevádzky osobného motorového vozidla, na opatrovanie a na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia. Len to, že v posudzovanom období bola navrhovateľka poberateľkou peňažného príspevku na opatrovanie dcéry, ktorá navštevovala školu a plnila si svoje školské povinnosti, nemôže samo o sebe za danej situácie znamenať, že navrhovateľka nemala možnosť a príležitosť zaobstarať si aj iné primerané zamestnanie. S prihliadnutím na materiálne a sociálne zázemie oboch účastníkov a k vyváženej potrebe odôvodnených potrieb maloletých detí v oddelenej osobnej starostlivosti jedného z rodičov s prihliadnutím na ich vek a zdravotný stav rozhodne nemožno povedať to, že by životná úroveň jedného z nich (rodičov) bola v posudzovanom období vyššia ako druhého a súd nezistil taký nepomer, ktorý by opodstatňoval k plneniu vyživovacej povinnosti odporcu voči manželke za dané obdobie.

Navrhovateľkou navrhované dôkazy (o predloženie úhrad za pobyt v Egypte, o zakúpení mezonetového bytu, o nadobudnutí motorového vozidla, ktoré používa navrhovateľka) súd nevykonal s poukazom na zásady hodnotenia dôkazov, nakoľko z výsledkov doterajšieho dokazovania mal skutkový stav pre meritórne rozhodnutie zistený dostatočne. Bol názoru, že druhý manžel môže iba v rámci vypořádania bezpodielového spoluvlastníctva, ktoré zaniklo rozvodom žiadať, aby sa mu nahradilo čo zo spoločného majetku bolo vynaložené na takéto samostatný majetok.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 151 ods. 1 veta prvá O. s. p. Odporca ako úspešný účastník v konaní mal právo na náhradu trov konania, ktoré si však neuplatnil a zo spisu vzniknuté trovy nevyplývajú. Súd preto odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie prostredníctvom splnomocneného zástupcu navrhovateľka vytýkajúc súdu, že dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávnemu právnomu záveru, keď jej návrh zamietol.

V odvolaní uviedla, že dostatočným spôsobom preukázala, že je odkázaná na manželské výživné. Poukázala na to, že obidvaja účastníci majú v zásade rovnaké výdavky, ktoré mal súd I. stupňa skúmať, t. j. náklady na chod domácnosti, inkaso, telefón, internet, pohonné hmoty a nákupy vecí osobnej potreby. Podstatný rozdiel je však v príjmoch účastníkov (odporca má priemerný mesačný príjem v sume 873 eur, navrhovateľka poberá peňažný príspevok za opatrovanie v sume 256,17 eur).

Ďalej podľa navrhovateľky súd vôbec neprihliadol na skutočnosť, že sa stará o zdravotne ťažko postihnuté dieťa, čím jej starostlivosť o domácnosť v zmysle ust. § 81 ods. 1 posledná veta Zákona o rodine si vyžaduje neporovnateľne vyššie vynaložené úsilie oproti odporcovi, ktorý žije v spoločnej domácnosti so zdravým 16-ročným synom. V tomto prípade je podľa nej potrebné prihliadnuť na

náročnosť starostlivosti o zdravotne postihnuté dieťa z jej strany, ktorej nezostáva možnosť zabezpečiť si aj iný príjem. Okrem toho odchodom odporcu zo spoločnej domácnosti došlo k rozčleneniu spoločných príjmov, s ktorými účastníci ako manželia hospodárili, avšak odporca disponuje s výrazne vyšším príjmom a zabezpečuje starostlivosť a seba a zdravé dieťa, kým ona disponuje omnoho nižším príjmom a stará sa o postihnuté dieťa.

Podľa navrhovateľky súd I. stupňa nesprávne dospel k záveru, že dôvod neplnenia vzájomnej vyživovacej povinnosti medzi účastníkmi ako manželmi počas sledovaného obdobia od 01. 03. 2011 do 16. 05. 2012 vyplýval z rozvratu ich vzťahov, keď si ich manželstvo neplnilo účel ani funkciu a každý z manželov po ekonomickej stránke začal hospodáriť sám. Podľa navrhovateľky v konaní preukázala a odporca túto skutočnosť ani nepoprel, že po narodení dcéry XX. XX. XXXX zostala najskôr na materskej a rodičovskej dovolenke a následne i po dovŕšení školského veku dcéry bola nútená pre vážne zdravotné problémy zostať doma bez príjmu, odkázaná na príjem manžela a na štátnu dávku, aby zabezpečila dcére potrebnú starostlivosť. To znamená, že bola už počas trvania manželstva odkázaná na vyživovaciu povinnosť zo strany odporcu, ktorý si túto voči nej aj deťom plnil prirodzene ako manžel a otec v bezproblémovej rodine. Z dôvodu rozvratu manželstva spôsobeného mimomanželskou dlhoročnou a v súčasnosti stále pretrvávajúcou známosťou odporcu on sám dobrovoľne opustil spoločnú domácnosť a prestal navrhovateľke prispievať na jej výživu.

Ďalej navrhovateľka v odvolaní uviedla, že súd I. stupňa i napriek svojim tvrdeniam v odôvodnení napadnutého rozsudku v žiadnom prípade neposudzoval a ani nezobral do úvahy zdravotný stav maloletých detí, ktorý vzhľadom na jeho diametrálnu odlišnosť u účastníkov spôsobil, že každý z nich sa síce stará o jedno z detí, ale jeden z nich sa stará o dieťa takmer dospelé a zdravé a druhý má v starostlivosti dieťa zdravotne ťažko postihnuté, 12 ročné, odkázané na starostlivosť rodiča. Táto skutočnosť predstavuje zároveň rozdiel v schopnostiach a možnostiach rodičov zaobstaráť si príjem. Dôkazom toho je aj súčasný stav, kedy bezstarostný odporca, ktorý pošle navrhovateľke mesačne výživné na dcéru v sume 200 eur, má dostatok času študovať popri zamestnaní za účelom zvyšovania si kvalifikácie, ktorá v konečnom dôsledku zvýši jeho mesačný príjem, dnes len ním osobne deklarovaný „bez prémie 999 eur“. Už v sledovanom období, počas ktorého si navrhovateľka uplatňuje výživné na manželku, odporca bol popri všetkých svojich bežných výdavkoch okrem dvoch dovolení schopný zaplatiť si aj školné, predstavujúce sumu 261 eur a 297 eur za každý semester. Navrhovateľka preto vytykala súdu, že nesprávne vyslovil záver, že životná úroveň manželov bola v danom posudzovanom období zásadne rovnaká. Medzi životnou úrovňou účastníkov bol a naďalej zostal zjavný nepomer a na zabezpečenie primeranej životnej úrovne navrhovateľky tejto prispievajú nezištne jej rodičia.

Tvrdenie súdu, že si účastníci riadne neplnia povinnosti vyplývajúce im z ust. § 18 Zákona o rodine, nemôže byť dôvodom pre nepriznanie manželského výživného, nakoľko nárok na určenie vyživovacej povinnosti medzi manželmi vzniká práve vtedy, pokiaľ si jeden z manželov túto povinnosť neplní, pričom vychádzajúc z ust. § 18 Zákona o rodine, manželia sú si povinní okrem iného aj vzájomne pomáhať, t. j. plniť si aj vzájomnú vyživovaciu povinnosť.

Vzhľadom k tomu, že súd I. stupňa zamietol návrhy navrhovateľky na doplnenie dokazovania, ktoré malo preukázať nepomer v životnom štýle odporcu a navrhovateľky, pričom u nej sa o životnom štýle nedá hovoriť, nakoľko v prípade navrhovateľky je potrebné skonštatovať, že u nej ide o životný údel, ktorý musí niesť osamotená a evidentne aj nepochopená, nemala navrhovateľka ani len možnosť poukázať na to, že odporca úmyselne klame, aby vyvolal dojem starostlivého otca, ktorý bol donútený opustiť spoločnú domácnosť.

Na základe uvedeného žiadala navrhovateľka, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zmenil a zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľke výživné na manželku vo výške 1.500 eur za obdobie od 01. 03. 2011 do 6. 05. 2012 a zároveň aj nahradiť jej trovy konania z titulu právneho zastúpenia advokátom v sume 325,87 eur.

Odporca v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky sa stotožnil s rozsudkom okresného súdu nakoľko súd na základe vykonaných dôkazov dospel k správne rozhodnutiu a dôkazy vykonané počas pojednávania považoval za dostatočné.

Tvrdil, že navrhovateľka sa snaží v odvolaní vyvolať dojem väčšieho nepomeru príjmov uvádzaním jeho hrubého príjmu pred zdanením a porovnáva ho so svojím čistým príjmom (peňažným príspevkom za opatrovanie). Opätovne neuvádza výšku peňažného príspevku na prevádzku motorového vozidla. Pokiaľ navrhovateľka znova zdôrazňuje, že nemá možnosť zabezpečiť si príjem, z dôvodu celodennej starostlivosti o maloletú dcéru tak odporcu poukazuje na to, že táto je počas dňa v škole. Navštevuje 8-ročné gymnázium. Navrhovateľka má certifikáty na vykonávanie masáží a tieto aj vykonáva, bez priznania príjmu. Vykonávala ich aj počas trvania manželstva. Navrhovateľka sa snaží vyvolať dojem opustenej ženy. Zdôraznil, že spoločnú domácnosť opustila ona. Odišla spolu s ich dcérou na neznáme miesto a sústavne ho nútila k opusteniu ich spoločného bytu v M. na ulici N. XX, ktorý odkúpili 13 mesiacov po svadbe a následne prerobili z 1-izbového na 4,5 izbový mezonetový byt. Navrhovateľka mu zatajovala adresu pobytu ich dcéry a vydierala ho tým, že ju neuvidí kým sa so synom neodšťahujú z bytu na ul. N.. Nakoniec dostali pomocnú ruku od jeho rodičov, ktorý im umožnili bývať v ich byte v Y.. Následne navrhovateľka vymenila na spoločnom byte zámky. Dokonca urobila rozsiahlu rekonštrukciu bytu. Nepomer výdavkov je zjavný aj z faktu, že musia so synom absolvovať denne cestu do školy a zamestnania, ktorá predstavuje 2 x 12 km. Navrhovateľka býva v centre mesta, nemusí chodiť do zamestnania a dcéra navštevuje školu tiež v centre a nevyužíva na to motorové vozidlo.

Pokiaľ navrhovateľka píše o jeho dlhoročnej mimomanželskej známosti, tak uvedené nie je absolútne pravdivé. Naopak, dlhoročnú mimomanželskú známosť udržiavala a stále udržiava navrhovateľka. Tento jej vzťah bol dôvodom jej opakovaného nátlaku na jeho osobu a snahu o získanie jeho súhlasu s rozvodom opakovane počas manželstva. Svoj vzťah s Ing. N. T. pred ním nijako netajila. O trvaní ich vzťahu svedčí aj fakt, že ich opakovane, náhodne vídava ich syn spolu v meste.

Navrhovateľka sa snaží dokonca svojimi vyjadreniami „bezstarostný odporca“, vyvolať dojem, že chodenie do práce, zabezpečenie príjmu na úhradu všetkých výdavkov spojených so zabezpečením bývania, stravy, dopravy, uhradenie výživného na dcéru J. a štúdium je zábava a trávenie voľného času.

Ďalej podľa odporcu navrhovateľka vytrhla z kontextu informáciu, že si môže dovoliť platiť školné na zvyšovanie kvalifikácie. Ako sa vyjadril na pojednávaní na školné si musel požičať a bude ho splácať, keď mu to umožní finančná situácia. Momentálne si nemôže dovoliť ani využívanie služieb právneho zástupcu, čo pre navrhovateľku nie je problém. Pritom navrhovateľke musí byť jasné, že zamestnanie má neisté a to z dôvodu, že jeho pôvodný zamestnávateľ Spoločná zdravotná poisťovňa, a.s. bol zlúčený so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a.s. a od tej chvíle je neustály tlak na zníženie stavu zamestnancov. Zvyšovanie kvalifikácie je spôsob ako si zamestnanie udržať a neznamená, ako opisuje navrhovateľka, automaticky zvýšenie zárobku. Napokon udržanie si jeho zamestnania by malo byť aj v jej záujme.

Pokiaľ navrhovateľka znova spomína jeho pobyt na dovolenke, odporca znova zdôraznil, že na všetky dovolenky poskytol len bezplatné ubytovanie v ich obytnom prívесе. Všetky náklady na stravu, úhradu lyžiarskych vlekov, naftu na cestu hradil jeho otec, ktorý bol s nimi a ich pozval. Aj pobyt v lete bol v karavane. Cestu a stravu uhradili jeho rodičia ako dar pre vnuka. Zároveň podotkol, že navrhovateľka mu neumožnila stretnutie s dcérou za celé obdobie letných prázdnin s odôvodnením, že sú na dovolenke celé dva mesiace.

Ďalej opisoval odporca celkový postoj navrhovateľky. Aj keď sa navrhovateľka sústavne domáha súdov o priznanie výživného, sama nie je ochotná rešpektovať rozhodnutia súdov lebo mu sústavne bráni v stretávaní sa s maloletou dcérou. Stretávanie s maloletou mu chcela obmedziť predbežným súdnym rozhodnutím č.k. 30P/43/2011-62 zo dňa 25. 02. 2011, ktoré bolo okresným súdom zamietnuté. Aj napriek tomu mu navrhovateľka bránila v stretávaní sa s maloletou a obmedzovala ho na čas podľa vlastného uváženia. Následne nesúhlasila ani s rozsudkom Okresného súdu v Žiline č.k. 13C/226/2010-156 zo dňa 27. 03. 2012 ohľadne jeho stretávania sa s maloletou, voči ktorému sa odvolala. Bol preto nútený podať návrh na predbežné opatrenie ohľadne určenia rozsahu jeho stretávania sa s maloletou. Okresný súd v Žiline predbežným rozhodnutím sp. zn. 30P/234/2012 určil rozsah jeho stretávania sa s maloletou, pričom krajský súd zamietol odvolanie navrhovateľky voči tomuto predbežnému opatreniu. Nakoniec bol krajským súdom potvrdený aj pôvodný rozsudok, len s malou zmenou hodiny prevzatia a odovzdania maloletej. Napriek všetkým týmto rozhodnutiam a odporúčaniam v časti odôvodnenia, navrhovateľka sústavne ignoruje tieto rozhodnutia. Zdôvodňuje to tým, že „nebude nejaká sudkyňa rozhodovať ako bude ona žiť“. V tomto duchu vychováva aj maloletú dcéru, ktorú poštváva sústavne proti nemu. Nakoniec bol preto nútený podať na Okresný súd v Žiline návrh na výkon súdneho rozhodnutia, pričom doposiaľ nebolo ňom rozhodnuté. Pri ostatnom pokuse prevziať si dcéru

podľa rozhodnutia súdu, dňa 26. 10. 2012 mu dokonca bolo povedané, že ona si pokutu kludne zaplatí. Svedkom tohto bol aj ich syn. S maloletou tak som nebol od 19. 03. 2011.

Odporca preto navrhol, aby súd návrh zamietol ako nedôvodný a potvrdil rozsudok Okresného súdu v Žiline zo dňa 17. 09. 2012.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 204 ods. 1, § 201 O. s. p.) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 201 O. s. p.), pričom podanie opravného prostriedku nie je vylúčené ust. § 202 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2, § 156 ods. 3 O. s. p.), preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O. s. p.) a rozsudok okresného súdu zmenil (§ 220 O. s. p.) z nasledovných dôvodov:

V preskúmvanej veci mal odvolací súd z obsahu spisu preukázané, že podaným návrhom došlým súdu dňa 14. 02. 2011 sa navrhovateľka domáhala na odporcovi platenia manželského výživného vo výške 50 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky od právoplatnosti tohto rozsudku. V priebehu konania zmenila svoj návrh a navrhla odporcu zaviazat' k úhrade výživného v sume 100 eur mesačne.

Okresný súd mal v konaní zistené, že v priebehu konania bolo rozsudkom Okresného súdu Žilina č.k. 13C 226/2010 zo dňa 27. 03. 2012 manželstvo účastníkov konania rozvedené, deti účastníkov konania a to maloletý J., nar. XX. XX. XXXX bol zverený na čas po rozvode do osobnej starostlivosti odporcu a navrhovateľka zaviazaná prispievať na jeho výživu sumou 30 eur mesačne, maloletá J., nar. XX. XX. XXXX bola zverená na čas po rozvode do osobnej starostlivosti navrhovateľky a odporca zaviazaný prispievať na jej výživu sumou 200 eur mesačne. Rozhodnutie čo do rozvodu nadobudlo právoplatnosť dňa 16. 05. 2012. Pri rozhodnutí súd vychádzal z návrhu navrhovateľky, ktorá návrh odôvodnila tým, že s odporcom nežijú od novembra 2010 v spoločnej domácnosti, kedy sa tento odsťahoval do bytu v Y.. Z dôvodu celodennej starostlivosti o maloletú dcéru J., ktorá je ťažko zdravotne postihnutá, nemá navrhovateľka možnosť sa zamestnať, čo aj len na čiastočný úväzok, aby si zaobstarala príjem popri jej jedinom mesačnom príjme, ktorý je opatrovateľský príspevok v sume 256,17 eur. Jej osobné mesačné náklady sú náklady na bývanie 200 € (voda, teplo, poplatok za odpady, daň z nehnuteľnosti, poisťné), na lieky na báze prírodných antibiotík na posilnenie organizmu 10 eur mesačne, životné poisťenie 20 eur štvrťročne, ďalej poplatky na telefón, stravu, oblečenie, obuv a drogériu. Príjem pozostávajúci z opatrovateľského príspevku jej nepostačuje na úhradu jej nákladov. V rámci vzdelávania maloletej dcéry integrovanou formou je jeden celý deň (každý štvrtok) prítomná na vyučovaní a niektorý deň iba na vybrané hodiny, v rámci mimoškolskej činnosti vodí ju na krúžky a navštevuje s maloletou odborné ambulancie a preto nemá možnosť sa počas tohto obdobia zamestnať. Nevykonáva žiadnu podnikateľskú činnosť a pokiaľ aj robila reflexnú masáž a to svojim známym, bolo to bez úhrady. Naďalej býva v byte spolu s maloletou dcérou J., maloletý syn J. žije v spoločnej domácnosti s odporcom a jeho odôvodnené mesačné potreby hradí výlučne odporca. Spolu mesačné náklady navrhovateľky predstavujú sumu 1.007,14 eur a v tom sú zahrnuté i náklady na maloletú dcéru, ktorá potrebuje osobitný druh ošatenia, najmä špeciálnej obuvi (štyrikrát ročne), strava pre dcéru je osobitného charakteru, ale vzhľadom k tomu, že by bolo neefektívne, aby sa navrhovateľka aj dcéra stravovali každá inak, navrhovateľka sa tiež stravuje ako dcéra. Má za to, že životná úroveň navrhovateľky a odporcu nie je v zásade v rovnakej výške, je tu zjavný nepomer ich príjmu a preto žiadala od podania návrhu do dňa právoplatnosti rozvodu zaviazat' odporcu k plneniu vyživovacej povinnosti na manželku v sume 100 eur mesačne spolu v sume 1.400 eur. Podľa odporcu maloletá dcéra riadne navštevuje základnú školu a navrhovateľka trávi v škole len jeden deň v týždni aj to na vlastnú žiadosť. Už počas manželstva navrhovateľka vykonávala reflexnú masáž chodidiel v rozsahu cca 3 až 4 hodiny, dva dni v týždni vykonávala masáž aj v nočných hodinách a obvyklá cena reflexnej masáže je cca 15 eur na hodinu. Okrem toho navrhovateľka má príspevok na prevádzku motorového vozidla vo výške 49 eur mesačne a i napriek tomu, že sa odvoláva na náklady na liečbu ťažko zdravotne postihutej dcéry, on prispieva výživným na maloletú dcéru 200 eur mesačne. Býva v byte v Y., ktorý je vlastníctvom jeho rodičov spolu so synom. Boli nútení s navrhovateľkou opustiť byt v M. na ulici N. XX, ktorý byt nadobudli a prerobili počas manželstva. Jeho výdavky mesačne predstavujú náklady na byt 272 eur, náklady na výživné

maloletej dcéry 200 eur, zabezpečovanie stravy v domácnosti 250 eur, telefón a internet 52 eur a ostatné 88 eur. Rodičom platí za prenájom bytu okrem energií 100 eur mesačne. Syn je študentom 2. ročníka Gymnázia Veľká Okružná a zo svojho príjmu hradí aj jeho odôvodnené výdavky, pričom navrhovateľka prispieva na výživu sumou 30 eur. Poukázal tiež na jeho výdavky spojené s jeho ďalším vzdelávaním, aby si udržal zamestnanie; v roku 2011 uhradil za semester 261 eur a v roku 2012 za druhý semester sumu 297 eur.

Z potvrdenia Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Žilina zo dňa 29. 06. 2011 súd vzal za zistené, že navrhovateľka poberá peňažný príspevok za opatrovanie a dávka za jednotlivé mesiace v roku 2011 predstavuje sumu 256,17 eur a z vyjadrení jej právneho zástupu je zrejmé, že táto suma je jediným zdrojom príjmu i v čase rozhodovania súdu v ďalšom konaní. Z potvrdenia zamestnávateľa odporcu Všeobecná zdravotná poisťovňa zo dňa 02. 09. 2011 súd zistil, že za obdobie august 2010 až júl 2011 jeho priemerný čistý mesačný príjem predstavoval sumu 873 eur. Na pojednávaní odporca uviedol, že naďalej je zamestnaný a deklaroval svoj príjem vo výške 999 eur. Z prehľadu mesačných nákladov navrhovateľky súd zistil, že platby mesačne inkasa (plyn, elektrina) predstavujú 85,83 eur, mesačné zálohové úhrady za byt 69,31 eur, mesačne platby telefón 21,55 eur, mesačne pripojenie internet 11,51 eur, mesačne výživné na syna 30 eur, ročne poplatok za komunálne odpady 21,90 eur, ročne daň z nehnuteľnosti 9,63 eur ročne, ročne poistné motorové vozidlo 109,57 eur (ZA 172 BT), ročne poistenie domácnosti 23,63 eur, ročne poistenie stavby 11,95 eur, poistné pre prípad dožitia dieťaťa mesačne 13,29 eur, poistná suma pre prípad dožitia poistné 12,85 eur, ďalej náklady na stavu a hygienu 300 eur, ošatenie, obuv 70 eur. Z rozpisu výdavkov odporcu súd zistil, že mesačne platby elektrina predstavujú 60 eur, plyn 55 eur mesačne, prístup k počítačovej sieti - internet 11,16 eur mesačne, nájomné v sume 100 eur mesačne, fond opráv bytu 9,13 eur mesačne, vodné a stočné byt mesačne 17,99 eur, káblovka TV 9,96 eur mesačne, výživné na maloletú dcéru 200 eur mesačne, ročne poistenie bytu 34,19 eur, ročne poistenie zariadenie domácnosti 40,50 eur.

Vyživovacia povinnosť medzi manželmi vzniká uzavretím manželstva zaniká rozvodom alebo smrťou jedného z manželov (resp. jeho vyhlásením za mŕtveho). Zásadne teda trvá počas celého trvania manželstva. Zásada rovnakej životnej úrovne manželov neznamená mechanickú rovnosť medzi manželmi, ktorú by bolo možné vyvodzovať len z ich príjmu. Pri jeho určovaní platí, že súd prihliadne na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosť a majetkové pomery povinného. Ak má súd rozhodovať o výživnom medzi manželmi podľa uvedených zákonných hľadísk, potom nestačí zistiť len výšku príjmov manželov, ale treba zisťovať v každom jednotlivom prípade nielen osobné, rodinné a majetkové pomery každého z nich, ale aj konkrétnu mieru potrieb danú povahu práce, spôsobom života, zdravotným stavom každého z manželov, prípadne inými závažnými okolnosťami. Bez ohľadu na to, či manželia spolu žijú, alebo nie, vyžaduje sa, aby mali rovnakú životnú úroveň. Aj pre priznanie výživného od manžela však platí ustanovenie § 75 ods. 2 Zákona o rodine, podľa ktorého výživné nemožno priznať, ak by bolo v rozpore s dobrými mravmi.

Oboznámením sa s obsahom spisu dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie navrhovateľky je dôvodné. Okresný súd totiž správne zistil skutkový stav ohľadom pomerov účastníkov ale vec nesprávne právne posúdil keď konštatoval, že „s prihliadnutím na materiálne a sociálne zázemie oboch účastníkov a k vyváženej potrebe odôvodnených potrieb maloletých detí v oddelenej osobnej starostlivosti jedného z rodičov s prihliadnutím na ich vek a zdravotný stav rozhodne nemožno povedať to, že by životná úroveň jedného z nich (rodičov) bola v posudzovanom období vyššia ako druhého a súd nezistil taký nepomer, ktorý by opodstatňoval k plneniu vyživovacej povinnosti odporcu voči manželke za dané obdobie“ inak povedané, že životná úroveň manželov rozhodnom období (od uplatňovania t.j. 01. 03. 2011 do právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva t.j. 16. 05. 2012) bola rovnaká.

S týmto právnym záverom sa odvolací súd nestotožnil. Za rozhodujúce považoval, že navrhovateľka sa stará o zdravotne ťažko postihnuté dieťa a poberá opatrovateľský príspevok v sume 256,17 eur. V tomto smere treba uviesť, že o dieťa sa starala s odporcom od jeho narodenia, pričom tiež nebola zamestnaná. Odvolací súd preto nevidel dôvod požadovať na nej sa zamestnať či zabezpečiť si iný príjem v čase keď žije sama s dieťaťom. Okrem toho ani preto, že dieťa aj s ohľadom na svoj zdravotný stav navštevuje školské zariadenie. Aj napriek uvedenému je totiž odkázané na osobnú starostlivosť navrhovateľky viac ako zdravé dieťa a to napr. aj pri zabezpečovaní školských povinností. Potom porovnávajú už len samotné

príjmy navrhovateľky (opatrovateľský príspevok v sume 256,17 eur) a odporcu (príjem zo zamestnania 873 eur, resp. podľa jeho udania 999 eur) možno konštatovať zrejmy nepomer.

Pri určení výšky manželského výživného odvolací súd prihliadol nielen na príjmy ale aj výdavky účastníkov konania, starostlivosť o dieťa, ktorú zabezpečuje každý z nich, určené vyživovacie povinnosti, starostlivosť o domácnosť, ktoré rozhodujúce skutočnosti boli úplne zistené okresným súdom a za zodpovedajúce zásade rovnakej životnej úrovne manželov považoval sumu 80 eur mesačne.

Z týchto dôvodov preto rozsudok vo výroku, ktorým návrh navrhovateľky na určenie manželského výživného za obdobie od 01. 03. 2011 do 16. 05. 2012 zamietol zmenil tak, že odporca je povinný platiť navrhovateľke manželské výživné v sume 80 eur mesačne za čas od 01. 03. 2011 t.j. od času kedy navrhovateľka výživné požadovala aj keď návrh na začatie konania podala dňa 14. 12. 2011 a od ktorého času by jej nárok prislúchal (§ 77 ods. 1 Zákona o rodine). Od uvedeného času bolo preukázané, že odporca si neplnil vyživovaciu povinnosť k navrhovateľke dobrovoľne. Odvolací súd mu povinnosť uložil do 16. 05. 2012 t.j. do právoplatnosti rozvodu manželstva účastníkov konania, kedy došlo k zániku vyživovacej povinnosti medzi účastníkmi konania priamo zo zákona.

Pokiaľ sa navrhovateľka domáhala určenia manželského výživného vo vyššej sume (100 eur mesačne) súd ohľadom sumy 20 eur mesačne za čas od 01. 03. 2011 do 16. 05. 2012 v tejto časti jej návrh ako neodôvodnený zamietol.

Vzhľadom na zmenu rozhodnutia vzniklo odporcovi zameškané výživné za čas od 01. 03. 2011 do 16. 05. 2012 v sume 1.160 eur. K výpočtu dospel odvolací súd nasledovne: za čas od 01. 03. 2011 do 30. 04. 2012 t.j. 14 mesiacov x 80 eur = 1.120 eur + za čas od 01. 05. 2012 do 16. 05. 2012 - 1-ica z 80 eur = 40 eur, spolu 1.160 eur). Priznanú sumu uložil odporcovi zaplatiť do 30 dní od právoplatnosti rozsudku prihliadajúc na výšku sumy a jeho pomery (§ 160 ods. 1 O. s. p.).

O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 224 ods. 1 a § 142 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. Vzhľadom na to, že navrhovateľka si za čas od 01. 03. 2011 do 16. 05. 2012 uplatňovala výživné v sume 1.500 eur, pričom toto bolo priznané v sume 1.160 eur, mala navrhovateľka úspech čiastočný. V číselnom vyjadrení je to úspech pokiaľ ide o sumu 1.160 eur (77 %) a neúspech v sume 340 (23 %). Odčítaním neúspechu od úspechu vychádza, že navrhovateľka by mala právo na 54 % svojich nákladov.

Navrhovateľka si uplatnila trovy konania z titulu právneho zastupovania advokátom za tieto úkony právnej služby: prevzatie a príprava zastúpenia z 09. 09. 2011 (§ 14 ods. 1 písm. a/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, ďalej len „vyhlášky“ - 57 eur a režijný paušál (§ 15 písm. a/, § 16 ods. 3 vyhlášky) 7,41 eur, účasť na pojednávaní z 31. 10. 2011 (§ 14 ods. 1 písm. c/ vyhlášky) - 57 eur a režijný paušál 7,41 eur, podanie odvolania z 05. 12. 2011 (§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky) - 57 eur a režijný paušál 7,41 eur, - účasť na pojednávaní dňa 17. 09. 2012 - 58,69 eur a režijný paušál 7,63 eur a podanie odvolania z 16. 10. 2012 - 58,69 eur a režijný paušál 7,63 eur. Spolu 325,87 eur. Podľa odvolacieho súdu a to vychádzajúc z ust. § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb mal jeden úkon právnej služby správne predstavovať sumu 61,41 eur ale nakoľko si navrhovateľka odmenu uplatňovala sumu 57 eur, resp. 58,69 eur bola jej táto priznaná v uplatňovanej výške. Úspech navrhovateľky vo výške 54 % z priznanej sumy t.j. 325,87 predstavuje sumu 175,969 eur zaokrúhlene 175,97 eur, ktorú zaviazal odporcu nahradiť navrhovateľke k rukám jej splnomocneného zástupcu (§ 149 ods. 1 O. s. p.).

Zároveň súd zaviazal odporcu nahradiť štátu na účet Okresného súdu v Žiline súdny poplatok z návrhu na začatie konania v sume 69,50 eur do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia. Navrhovateľka je v spore osobne oslobodená od súdneho poplatku (§ 4 ods. 2 písm. e/ zákona SNR č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“). Keďže súd jej návrhu vyhovel, má podľa výsledku konania povinnosť zaplatiť

poplatok odporcu, u ktorého neboli zistené predpoklady pre oslobodenie od súdnych poplatkov (§ 2 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch). Výšku poplatku predstavuje 69,60 eur t.j. 6% zo sumy 1.160 eur (položka 1a Sadzobníka súdnych poplatkov).

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.